

**ANTROPONIME NECONVENȚIONALE „ÎNMATRICULATE” ÎN EPOCA
INTEGRĂRII EUROPENE. CAZUL PLĂCUȚELOR DE ÎNMATRICULARE AUTO¹**
"Licensed" Unconventional Anthroponyms in the Age of European Integration
The Case of Number Plates

Oliviu FELECAN, Professor Ph.D.,
Technical University of Cluj-Napoca, North University Centre of Baia Mare

Abstract: Starting from the premise that most of the car names are chosen preferentially, Romanian number plates, created after the Western trend of the 1990s, contain a series of elements of identification that convey information regarding the car owners' personality, occupation or hobbies. As linguistic signs, they summarise, by means of two-three figures and three letters, a word, a logo or an abbreviation of the name of a person, company, hobby etc.

Keywords: number plates, linguistic sign, abbreviation, name of a person

Motto:

Viața intelectuală și socială a oamenilor se bazează pe producția, utilizarea și schimbul de semne și reprezentări. [...] Când gesticulăm, scriem, citim, urmărim un program de televiziune, ascultăm muzică, privim o pictură etc., suntem angajați într-un comportament reprezentational bazat pe semne. Reprezentarea a înzestrat specia umană cu posibilitatea de a face față efectiv aspectelor cruciale ale existenței – cunoașterea, comportamentul intențional, planificarea, socializarea și comunicarea. De vreme ce însă activitățile reprezentationale variază de la o cultură la alta, semnele pe care oamenii le folosesc zi de zi constituie un șablon mediator în viziunea despre lume pe care ajung să o aibă (Sebeok 2002: 25).

1. Preliminarii

Aservită imperativelor cerute de societatea actuală bazată pe consum, o bună parte a semenilor noștri simte nevoia să-și extrapoleze egoul în cât mai multe compartimente ale spațiului public contemporan.

Unul dintre „accesoriile” prin intermediul cărora omul recent își afișează militantismul pentru instituirea autocrației îl constituie opțiunea denominativă alfanumerică de pe plăcuța / plăcuțele de înmatriculare (PÎ) atașată(e) mașinii(lor) din dotare.

În prezenta comunicare ne propunem să luăm în discuție, pe de o parte, motivațiile care preced alegerea unui atare număr de înmatriculare (NÎ), iar pe de altă parte, să stabilim câteva subclase în interiorul categoriei investigate, slujindu-ne de criteriul structural. Vom avea în vedere doar NÎ în structura cărora poate fi recuperat un

¹ Acest articol face parte dintr-un proiect de cercetare CNCS, intitulat *Unconventional Romanian Anthroponyms in European Context: Formation Patterns and Discursive Function*, nr. contract 103/25.10.2011; director de proiect Daiana Felecan.

antroponim. Ne referim, în special, la cazul numerelor de mașini proprietate privată, aparținătoare persoanelor fizice obișnuite și nu în roluri sociale.

Ca *metodologie*, vom utiliza perspectivele teoretice proprii *pragmalingvisticii*, *semioticii* și *onomasticii*. Exemplele sunt extrase din *corpusul* întocmit de autor, pe baza unor chestionare aplicate pe teren prin intermediul studenților.

2. NÎ, ca semn iconic și semn lingvistic

2.1. Făcând parte dintr-un „discurs plurisemiotic” (Rovența-Frumușani 2005: 168), NÎ este un *act comunicativ de tip constatativ* (transmite o informație factuală, și anume că mașina a fost luată într-o evidență instituțională), alcătuit după tehnici discursive specifice. Pornind de la schema jakobsoniană a comunicării, instanțele procesului interacțional în care se înscrie NÎ pot fi explicitate astfel:

- *emițătorul*, reprezentat de *autoritatea statală* (Serviciul de Înmatriculări și Permise), instanță activă, cu rol decizional facultativ în opțiunea denominativă (posesorul vehiculului are drept de alegere);

- *receptorul* dual reprezentat, pe de o parte, de proprietar, instanță activă sau pasivă, iar pe de altă parte, de ceilalți participanți la trafic, pietoni sau *conducători auto potențiali*, care intră în contact (vizual) cu mașina respectivă;

- *referentul*, plăcuța de înmatriculare;

- *codul*, obligatoriu comun emițătorului și receptorului (descifrarea corectă a mesajului presupune deținerea aceleiași „cunoașteri enciclopedice”, dar și a aceleiași „competențe expresive”) (Coșeriu 1994: 135-136);

- *mesajul*, construit la trei niveluri (în acord cu Barthes 1964, *ap.* Rovența-Frumușani 2005: 167):

- *mesajul lingvistic: componenta verbală (litere și cifre) (semnificantul)*;

- *mesajul iconic denotativ: obiectul material propriu-zis (referentul)*;

- *mesajul iconic conotativ: interpretările posibile asociate imaginii NÎ (semnificatul)*.

2.2. NÎ este un obiect a cărui imagine (simbolică) îi asigură calitatea de semn prin reperarea la trei dimensiuni (vezi Rovența-Frumușani 2005: 166):

- *prezentarea semnului* (materialitatea lui),

- *citirea semnului* (punerea lui în circulație, fapt ce îi asigură recunoașterea între alte obiecte similare),

- *metaforizarea semnului* (valorizarea lui prin interpretările alocate).

2.3. NÎ reprezintă simultan un *semn iconic* și un *semn lingvistic*.

2.3.1. Ca *semn iconic*, NÎ are o utilitate *practică*, semnalând înscrierea mașinii în evidența Direcției Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor. La acest nivel, se realizează opoziția *mașină înmatriculată vs. mașină neînmatriculată / neînmatriculabilă* (mașinile care nu corespund din punct de vedere tehnic).

Semnul *număr de mașină* desemnează o informație pur statistică; altfel spus, în calitate de semn iconic, NÎ se adresează destinatarilor instituționali (Direcției Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor, Poliției Rutiere, în special).

2.3.2. Ca *semn lingvistic*, NÎ este decompozabil într-o *componentă materială* (suportul material) și o *componentă simbolică* (litere și numere), ce poate fi, la rândul ei, *neutră* [-sens] sau *motivată* [+sens].

2.3.2.1. Actul verbal NÎ *neutru*, cu o ocurență în regres vizibil, este rezultatul unei selecții aleatorii, „la rând”, realizate de calculator. Instanța umană intervine doar în cazul în care combinația rezultată nu satisface așteptările (eufonice) ale clientului. În această situație, NÎ este „indescifrabil” (fără motivare sau cu o motivare accidentală, independentă de voința proprietarului mașinii), „numirea” este întâmplătoare, decisă de calculator², însă ținându-se seamă de anumite restricții. Atitudinea clientului în ce privește procesul selecției nominale este de neimplicare; NÎ respective sunt „trase la sorți”.

2.3.2.2. NÎ *motivate*, preponderente, sunt rezultatul unei selecții asistate / programate, efectuate tot de calculator, dar la intenția conștientă a factorului uman: instanța instituțională + clientul proprietar. Acesta își exprimă opțiunea și, în urma achitării unei taxe suplimentare și a verificării de către operator a disponibilității combinației solicitate, primește răspuns favorabil sau nu.

În acest caz, numărul mașinii este rezultatul voinței proprietarului³, conjugate cu aceea a autorității statale, în eventualitatea în care preferința celui dintâi vizează unul dintre numerele tabu.

2.4. În actul atribuirii de nume în cazul plăcuțelor de înmatriculare se disting patru tipuri de constrângeri:

(1) O primă constrângere în alegerea NÎ este dată de limitarea spațială: 2 litere (semnificând obligatoriu județul) / o literă (B) (semnificând Capitala), urmate de 2-3 numere și de alte trei litere⁴. Prin urmare, libertatea de opțiune denominativă a posesorului

² „Potrivit Regulamentului de aplicare a Codului Rutier, nu pot fi atribuite combinațiile de litere care pot avea o semnificație obscenă sau cele care pot conduce la asocierea cu denumirile unor autorități publice, dacă acestea solicită în scris autorității emitente restricționarea atribuirii unei anumite combinații a numărului de înmatriculare.

Combinațiile interzise de numere de înmatriculare sunt cuprinse într-un dicționar al Direcției Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor [...]. [...] acest dicționar funcționează la nivelul întregii țări și include 1528 de combinații interzise. Printre acestea, se numără combinațiile care au fost restricționate pentru uzul propriu al unor instituții: Poliția Română (POL), Camera Deputaților (DEP), Senat (SNT), Serviciul Român de Informații (SRI) sau Ministerul Administrației și Internelor (MAI)”

(<http://m.avocatnet.ro/mobile/m%7Carticol?a=26076>). „[...] pe lista interdicțiilor figurează și combinații care au conotații sexuale: COY, CUR, PUL, PIZ, MUI, SEX sau MUE. Nici combinația BOU nu mai este permisă. Dacă vedeți în trafic mașini care au pe plăcuțe combinații cu tentă sexuală, să știți ca ele au fost înmatriculate când era permisă folosirea lor și nu se mai pot retrage (http://www.wowbiz.ro/politistii-au-facut-un-dictionar-cu-numere-de-inmatriculare-interzise--le-au-iesit-1-528-de-combinatii--vezi-care-sunt-cele-mai-populare_48366.html).

³ „Al treilea caz de blocare este cel bazat pe refuzul repetat al cetățeanului de a ridica un număr care îi este repartizat prin intermediul calculatorului. Exemple de astfel de combinații: «BOT», «BOU», «BOY», «GAI», «JAF», «WCC», «JEG». Aceste refuzuri repetate sunt semnalate Direcției, care, după o analiză, le include în dicționarul de combinații blocate” (http://adevarul.ro/news/eveniment/hel-iad-god-xxx-printre-cele-mai-ravnite-numere-inmatriculare-1_5163c94800f5182b859c4f1d/index.html).

⁴ „Numărul de înmatriculare auto în România este format dintr-o bandă verticală albastră (banda europeană standard) pe partea stângă a plăcii unde sunt prezentate cele 12 stele ale Uniunii Europene și codul de țară RO; în continuare, urmează o suprafață albă, cu scris negru, în care apare codul de județ și o combinație de două sau trei cifre și trei litere. Toate numerele eliberate înainte de 1 ianuarie 2007 utilizau drapelul României în loc de cel european, cu 12 stele. Cifrele și literele sunt, de obicei, atribuite în mod aleatoriu, cu excepția cazului în care este plătită o taxă de personalizare. Plăcuțele de înmatriculare sunt emise pentru fiecare mașină și pentru fiecare proprietar și acestea trebuie să fie returnate în cazul în care mașina este fie vândută, fie casată, deși noul

se exercită în partea a doua și a treia din structura PÎ. Prima parte (indicativul județului sau al Capitalei) este invariabilă. Dar, chiar în interiorul variabilității, există restricții legate de utilizarea unor lexeme (vezi infra (3), (4)⁵).

(2) Numărul cerut să nu fie deja pus în circulație.

(3) NÎ să nu facă parte din seria numerelor rezervate instituțiilor statului (vezi DEP, SEN etc.).

(4) NÎ să nu redea una dintre combinațiile de litere interzise (cuvintele rezultate denumesc (sau trimit) fie (la) organe genitale, fie (la) acțiuni umane intime etc.).

Numerele de înmatriculare *motivate* se adresează destinatarilor-țintă: cunoscătorilor (rude, prieteni etc), care vor descifra, într-o anumită combinație de numere și litere, posesorul vehiculului. Astfel, finalitatea practică potențează actul locuționar NÎ cu o *valoare perlocuționară* (persuasivă), întrucât intenția posesorului de orientare a destinatarului spre conținutul mesajului este evidentă. Proprietarul transmite un mesaj explicit sau implicit / subsidiar receptorului, invitat, în calitate de complice (*i. e.* inițiat sau neofit – există situații când NÎ este transparent nu doar pentru cunoscuții posesorului), în universul propriu de discurs. În această situație, intenția proprietarului este de a transmite o poveste despre sine tuturor participanților la trafic.

PÎ funcționează drept ghid pentru descifrarea anumitor date personale despre proprietar sau familia lui. Totodată, NÎ este *semn de (auto)identificare, de individualizare* deopotrivă a mașinii și a proprietarului; este autograful său, *abrevierea unui mănunchi de descriții definite* (vezi Kripke 2001: 34-35).

cumpărător are dreptul să solicite să folosească numărul de înmatriculare vechi. Combinațiile de litere care pot forma text obscen în limba română au fost eliminate. Litera Q nu este folosită, deoarece poate fi confundată ușor cu litera O. De asemenea, codul de trei litere nu poate începe cu litera I sau O, deoarece ele pot fi confundate cu 1 și 0 (până în 1999, I și O nu erau)”

(http://ro.wikipedia.org/wiki/Numerele_de_înmatriculare_auto_în_România).

⁵ „În mod obișnuit, numerele de înmatriculare se atribuie la rând, în ordine crescătoare, potrivit Regulamentului de aplicare a Codului Rutier, care mai precizează că numărul de înregistrare al vehiculului este compus din indicativul județului sau al municipiului București, numărul de ordine, format din cifre arabe, și o combinație de trei litere cu caractere latine majuscule” (<http://m.avocatnet.ro/mobile/m%7Carticol?a=26076>).

3. Mijloace lingvistice și pragmatice de recuperare a antroponimului din structura unui NÎ

Între combinațiile preferate de români⁶ în alegerea NÎ se înscriu și acelea care conțin trimeri la *antroponime*. În cele ce urmează, vom repertoria, în funcție de criteriile *fonetice* și *semantice*, câteva NÎ motivate, constituite pe baza unor combinații de foneme cu referire explicită sau bazată pe intuiție la antroponime care au semnificație în universul de discurs al proprietarului.

3.1. NÎ recuperabile pe baza aplicării diverselor fenomene fonetice

3.1.1. Pornind de la premisa că majoritatea antroponimelor sunt formate din mai multe silabe, iar limitarea la trei litere în cazul NÎ nu permite redarea tuturor acestora, proprietarii majorității vehiculelor apelează la diferite *procedee fonetice* pentru a obține formula preferată drept număr de înmatriculare. Dintre acestea, *apocopa* este cea mai utilizată, deoarece evidențiază partea inițială a antroponimului:

a). nume de familie:

MM02ABR (< **Abrihan**), MM08AUG (< **Augustin**), MM32BAN (< **Bancoș**), MM18BIL (< **Bilașcu**), MM42BIZ (< **Bizău**), MM03BRE (< **Breban**), MM13BUT (< **Buteanu**), MM06CER (< **Cerneștean**), MM11COD (< **Codrea**), MM10DEM (< **Demian**), SJ35FED (< **Feder**), MM08FEI (< **Feier**), MM22FIL (< **Filimon**), MM08FIL (< **Filip**), MM08HOR (< **Horincar**), MM78LIB (< **Libotean**), MM65MAX (< **Maxim**), MM07MAG (< **Măgurean**), MM88MAR (< **Mărieș**), MM24MED (< **Medan**), SJ22MES (< **Meseșan**), MM56MOL (< **Moldovan**), MM15MOL (< **Molnar**), MM93MUR (< **Mureșan**), MM91NIS (< **Nistor**), MM03NOD (< **Nodiș**), MM28RED (< **Rednic**), SJ03REV (< **Revnic**), MM06SAB (< **Sabău**), MM89SAL (< **Șalvar**), SJ91SEL (< **Seling**), MM03SIS (< **Șișeștean**), MM20TYB (< **Tibil**), MM03TIM (< **Timiș**), MM31TOD (< **Todorca**),

⁶ „Până acum câțiva ani, «WST» era cea mai căutată combinație de pe plăcuțele de înmatriculare ale mașinilor, pentru că bucureștenilor li se părea că are «mai multă trecere în trafic». «Povestea combinației «WST» este următoarea: la un moment dat, Serviciul de Protecție și Pază (SPP) și-a mărit parcul auto de vehicule destinate însoțirii demnitarilor pe deplasări rutiere și a cerut Direcției o combinație de numere care să fie greu de reținut, majoritatea să fie consoane și să aibă secvența întreagă. În urma consultării calculatorului, s-a ajuns la concluzia că această combinație, WST, era aproape intactă, fiind și la sfârșitul alfabetului. Odată atribuită această secvență și odată ce mașinile respective au apărut pe stradă, oamenii au interpretat că cine are combinația WST nu mai este oprit în trafic de Poliția Rutieră. A rămas oarecum în mintea bucureștenilor faptul că litera W, pusă ca primă literă, ar avea o semnificație, iar agenții de circulație se ferec să oprească mașinile care au numărul cu această literă [...]. În momentul de față, combinațiile preferate sunt: «HEL» (*hell* înseamnă «iad» în engleză – n.r.), «IAD», «GOD» (God – Dumnezeu, n.r.), «RAY» și «XXX»” (http://adevarul.ro/news/eveniment/hel-iad-god-xxx-printre-cele-mai-ravnite-numere-inmatriculare-1_5163c94800f5182b859c4f1d/index.html).

„Claudiu Bogdan, gazda emisiunii *Zori de zi* de la OTV, s-a prezentat încă de la primele ore ale dimineții în fața ghișeului de înmatriculări din incinta DRPCIV (Direcția Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor), pentru a-și schimba plăcuțele de înmatriculare ale mașinilor lui și ale soției. El și-a ales numerele B-111-XXX, B-222-XXX, B-333-XXX și B-444-XXX, iar soția sa optat pentru B-999-BBB. «Mi-am ales aceste combinații cu trei de XXX, pentru că îmi place să fiu confundat în trafic cu un actor de filme pentru adulți, iar în această nouă formulă sunt disponibile. Când am auzit de această modificare, m-am grăbit să fiu printre primii care își aleg noul număr», a spus, mai în glumă, mai în serios, Claudiu.

Prezentatorul a adăugat că soția lui, Cristina Coca, și-a ales plăcuța B-999-BBB pentru că «dă bine». «Mi-a spus că vrea această combinație de B și de 9 pentru estetică», a mai zis tânărul prezentator” (http://adevarul.ro/news/bucuresti/vedetele-tv-primele-noile-numere-de-bucuresti-1_50bdedd07c42d5a663d04c15/index.html).

MM89TOP (< **Toporan**), MM14VAN (< **Vanciu**), MM64VIM (< **Viman**), BC19VRA (< **Vrănceanu**), MM45ZET (< **Zetea**), MM58ZUB (< **Zubașcu**);

b). prenume:

MM97ADR (< **Adriana**), MM87ALE (< **Alexandra**), MM76ALI (< **Alina**), SM95AND (< **Andrada**), MM30AND (< **Andrei**), MM71ANI (< **Anișoara**), MM79ANT (< **Antonela**), MM88ARI (< **Ariana**), SJ36AUR (< **Aurel**), MM66AUR (< **Aurica**), MM70BIA (< **Bianca** = soția proprietarului), MM90BOG (< **Bogdan**), MM28BYA (< **Bianca**), MM03CAM (< **Camelia**), MM22CIP (< **Ciprian**), MM87CRI (< **Cristi**), SJ04DAR (< **Daria**), SM12DEL (< **Delia**), SM03DIA (< **Diana**), MM30DOR (< **Dorinel**), MM89DRA (< **Dragoș**), MM88EDU (< **Eduard**), MM59FLO (< **Florica**), MM69FLO (< **Florin**), SJ09GEO (< **George**), MM02GHE (< **Gheorghe**), MM15YLE (< **Ileana**), MM30LAU (< **Laurențiu**), MM01LEO (< **Leontin**), SJ11LEV (< **Levente**), SM17LIV (< **Liviu**), SJ85LOR (< **Lőránt**), MM05LUC (< **Lucia**), MM03LYV (< **Liviu**), MM90LOR (< **Loredana**), MM13MAR (< **Marius**), MM13MAD (< **Mădălina**), MM10MIH (< **Mihaela**), MM90MIR (< **Mircea**), MM93MYH (< **Mihaela**), MM25NIC (< **Nicolae**), MM77RAL (< **Raluca**), MM49RAR (< **Rareș**), MM87RAU (< **Raul**), MM24ROX (< **Roxana**), MM12ROZ (< **Rozalia**), MM05SEB (< **Sebastian**), SJ33SER (< **Sergiu**), MM70SIM (< **Simion**), MM23SOF (< **Sofia**), MM02SOR (< **Sorin**), MM24TUD (< **Tudor**), MM88VAL (< **Valentin**), MM73VAL (< **Valeria**), MM20VAS (< **Vasile**), MM86VIO (< **Viorel**), MM26VYO (< **Viorel**), SM88YAN (< **Yanis**).

3.1.2. Chiar dacă prezente, *afereza* și *sincopa* sunt mai rar utilizate decât apocopa, deoarece, în situația acestora, semnificația vizează un public-țintă mai restrâns, format în special din membrii familiei, fapt ce contravine oarecum tendinței de expunere publică intenționate de proprietar:

a). nume obținute prin afereză:

MM90FOI (< **Trifoi**), SM03PON (< **Tripon**), MM44TEI (< **Matei**) = nume de familie; MM16ELU (< **Gelu**), MM90ETA (< **Violeta**), MM08LIA (< **Aurelia**), MM27NEL (< **Ionel**), MM15NUT (< **Ionuț**), MM35LEX (< **Alex**), MM15MEO (< **Romeo**), MM16REL (< **Aurel**), MM45REL (< **Viorel**), MM88RIC (< **Eric**), MM05TIN (< **Valentin**), MM16YCA (< **Florica**), MM76YNA (< **Cristina**), MM33YLE (< **Vasile**), MM13YTA (< **Mihăiță**) = prenume.

b). nume sincopate:

MM76GJA (< **Goja**), SM18HJA (< **Huja**), MM10KRS (< **Kraus**), SM60RPA (< **Râpa**) = nume de familie; MM13ALN (< **Alin**), MM73ANA (< **Adriana**), MM85LRA (< **Laura**), MM01MIA (< **Maria**), MM25SIA (< **Silvia**), MM69VLD (< **Vlad**) = prenume.

3.1.3. Dacă exemplele precedente redau forme onomastice bază, cele care urmează afișează forme onomastice secundare, îndeosebi hipocoristice. Pe lângă apocopă, sincopă și afereză, este utilizată și *reduplicația*. PÎ următoare prezintă diferite posibilități nominale de apelare a persoanei:

CT26ADY (< **Ady** < **Adrian**), MM46ALI (< **Aurelia** = mama proprietarei), MM75ALS (< **Alis** < **Alicia**), MM29BTY (< **Bety** < **Beata**), MM89CRS (< **Cristina**),

MM14DEA (< **Andreea**), MM01DID (< **Didu** < Ovidiu), MM16DNY (< **Dany**), MM78DOR (< **Dora** < Teodora), MM08DUC (< **Ducu** < Vlad = fiul proprietarului), MM15EMA (< **Ema** < Emanuela), SM90FLR (< **Florin**), MM13FOF (< **Fofy** < Florina), MM87GBY (< **Gaby** < Gabriela), MM91KRI (< **Karina**), SM45LIU (< **Liuța** < Angelica), MM92MYM (< **Mimi** < Maria), MM87MTZ (< **Mitză** < Mihai), MM44NIC (< **Nicu** < Nicolae), MM91PEP (< **Pepe** < Petre), MM91ROL (< **Roli** < Roland), MM29RZW (< **Răzvan**), MM90SAM (< **Samy**), MM32SIL (< **Sile** < Vasile), MM90STF (< **Ștefania**), SJ03ZSO (< **Zso** < Zsolt).

3.1.4. Dintre procedeele „de reprezentare prin reducere a unei unități lexicale” (DSL 2005: 11) – care redau, din punct de vedere lexico-gramatical, modalitatea de marcarea a antroponimului⁷, iar din punct de vedere semantic, concentrează „familia de descripții definite” ale celui numit –, utilizate și în cazul recuperării antroponimului de pe plăcuța de înmatriculare, *siglarea* ocupă cea mai importantă poziție. Vechimea ei în limba română depășește un secol, iar domeniile predilecte de manifestare se găsesc în limbajul comercial, politic și administrativ (v. Stoichițoiu-Ichim 2001: 41-50). În privința NÎ, siglarea este manifestă în următoarele situații:

a). numele de familie ocupă prima poziție:

SJ19AZS (< **Angi Zsolt Sándor**), MM22BAC (< **Brândușe Alina Camelia**), MM89BRC (< **Bălan Răzvan + Corina**), MM85BCI (< **Bodea Ciprian Ionuț**), MM82BRI (< **Bodea Raluca Ioana**), MM07BMH (< **Buhan Marinel Horia**), MM33BMV (< **Bora Maria + Vasile**), MM08CDL (< **Coman Daniel + Laura**), MM07CIC (< **Cupșa Ioana Cristina**), MM07CHO (< **Chindriș Oana**), MM09DBM (< **Dobrescu Bianca Mihaela**), MM06CMA (< **Cormoș Maria Alexandra**), MM17DID (< **Dobrican Iacob + Denisa**), MM14DRM (< **Dulf Răvan Marius**), MM38GAL (< **Ghețe Alexandra Leonora**), MM07HMH (< **Hefler Marius + Helga**), MM12MAM (< **Mitlea Andrada + Marian**), MM29MLS (< **Mureșan Liviu Ștefan**), MM01MAT (< **Mureșan Amelia Tatiana**), MM85MIG (< **Măgurean Ioana = Gabriel**), MM86MVC (< **Mihali Vasile + Cătălina**), SJ24NAM (< **Nodiș Alexandru + Marinela**), MM86PAM (< **Pocol Adrian + Monica**), MM86PCO (< **Pop Cristian Olimpiu**), SJ94PFM (< **Pop Florin Marius**), MM12PML (< **Perșe Mihai + Lidia**), CJ05RAI (< **Rus Adriana Ioana**), MM85RAI (< **Radu Anton Ioan**), MM04REG (< **Roman + Elena + Gabriel = proprietarii**), MM86SIM (< **Sima Ionuț Monica = proprietarii**), MM99SBD (< **Stroe Bogdan Daria = proprietarii**), SM92SDA (< **Suciu Dana Andrada**), SJ02SMB (< **Sándor Mátyás Botond**), MM69SMN (< **Simion Marius Nicolae**), MM13TGY (< **Timiș Găbiță + Iulia**), MM18TMD (< **Tomoiagă Maria Daniela**), MM06URE (< **Ursaru Emil**), SJ79VIP (< **Vlaicu Ioan Paul**).

Această ordine a componentelor nominale (nume de familie + prenume) poate fi o reminiscentă a modalității de strigare a catalogului în școală.

b). numele de familie este plasat în poziție mediană sau finală:

⁷ « Les organismes, les entreprises, les associations nouveaux, etc. essaient de trouver des sigles parlants et efficaces qui s'enregistrent vite et se retiennent facilement. On a tendance à rechercher de plus en plus des sigles directement prononçables, dont le signifiant est parfois homonyme d'un mot existant [...] » (Niklas-Salminen 1997: 82).

MM14ADV (< **Anca Daria Vanciu**), SJ94AFP (< **Aurelian Florin Precup**), MM88AGZ (< **Aurel Gâz**), SJ06CAN (< **Carmen + Adi Negrea**), SJ21CID (< **Carolina + Ioan Duruș**), MM85GSM (< **Gheorghe Secui Marius**), MM80LAC (< **Loredana + Adi Costin**), MM15MRS (< **Marius Stan**), MM10VDC (< **Viorica + Dorel Cherecheș = părinții primarului din Baia Mare**), MM39VIS (< **Victor Iancu + Silvia**), MM13VUV (< **Victor Ungur + Violeta**).

Exemplele sunt considerabil mai puține în comparație cu cele care pun numele de familie pe prima poziție a NÎ.

c). siglarea numelor diferiților membri ai familiei:

SJ03AIR (< **Alin + Ionuț + Raul = fiii proprietarului**), SM03AMA (< **Adi – fiul + Marius – tatăl + Ani – mama**), MM89AMD (< **Alina + Maria + Dumitru = membrii familiei**), MM08BCM (< **Bărbuș Cristian Mihăiță = fiul proprietarului**), SJ29CAR (< **Carol + Alexandra + Remus = copiii proprietarului**), MM26DDR (< **Diana + Dorel + Raluca**), MM28DGI (< **Daria + Gabriel + Irina**), MM03FAM (< **Florin + Alexandru + Maria**), MM93LVG (< **Lucia – soția + Vasile – proprietarul + Georgel – fiul**), MM25MFM (< **Mircea – tatăl + Florina + Maria – mama**), MM90MVM (< **Mureșan Vlad + Marian = fiii proprietarului**), MM03PFO (< **Patricia + Florin + Oana**), MM06PMC (< **Pop Mădălina + Cristina = fiicele proprietarului**), MM13SAF (< **Sălăjan + Amalia + Florin = copiii proprietarului**), SJ70SUR (< **Simona + Ucu + Raul**), MM89YRF (< **Irina – fiica preferată + Florian – numele de familie**), MM74YTH (< **Yudith + Tudor + Hanga = proprietara și cei doi copii**).

d). siglarea prenumelui dublu sau triplu ori siglarea prenumelor proprietarilor:

MM27ASI (< **Adi + Silvia**), MM21ESA (< **Emilia + Sică + Andrei**), MM72FDF (< **Florin + Danusia + Florina**), SM02GMR (< **Georgiana Marina**), MM79SYL (< **Silviu + Ileana**), MM53VDR (< **Viorel Dragomir**).

Numărul relativ mic de exemple de acest tip reflectă tendința de evitare a folosirii acestuia drept semn distinctiv din pricina omonimiei antroponimice (mai mulți indivizi purtători ai aceluiași prenume).

e). siglarea numelui / prenumelui și a poreclei:

MM25CDM (< **Chiș Dumitru Moșucu**), MM76HVH (< **Hojda Vasile Hatere**).

Am întâlnit și NÎ care transcriu exclusiv porecla proprietarului (utilizată cu un scop individualizator accentuat):

CJ32ACA (**Aca** = porecla proprietarei, de la prenumele Floare), SJ60BEC (< porecla tatălui din mediul rural), GR10BUT (< mașină aparținând parcului auto al Clanului **Butoane**), MM81CRE (< **Crețu**), MM09CUC (< **Cucu**, porecla proprietarului), MM12DEL (< **Delfinu**), B01ERU (< **Boieru**)⁸, B111FIN (< **Finuțu**, porecla interlopului Dan Stan din Alexandria), MM94FOX (< proprietara e roșcată), MM15LKY (< **Luky**), MM57MED (< **Medalion**), MM93MMN (< în copilărie repeta mereu „**mă mănâncă nasul**”), HR41NAS

⁸ În situația de față se remarcă potrivirea perfectă între indicatorul localității, numărul ales și partea finală a poreclei, transparentă prin cele trei litere din componența NÎ.

(< **Nașu**), SJ89PYT (< **pitica**), MM92PTK (< **pitica**), SM03URS (< porecla), MM89SMY (< **Smiley**, porecla proprietarului), MM99VAI (< proprietarul se **vaietă** tot timpul), MM84ZEU (< **Zeu** = porecla proprietarului).

3.2. NÎ recuperabile pe baza „cunoștințelor discursive” ale nominatorului și ale receptorilor

3.2.1. Combinația cea mai evidentă apare în cazul nume(re)lor scurte, formate din trei litere, redând

a). fie numele de familie:

SM01BUD (< **Bud**), MM89KIS (< **Kiss**), MM86MAN (< **Man**), MM22MOS (< **Moș**), MM66PAL (< **Pal**), MM22PAP (< **Pap**), MM39PAY (< **Pay**), SJ27POP (< **Pop**), MM02RAC (< **Rac**), MM26RAD (< **Rad**), MM07RUS (< **Rus**), MM80SAS (< **Sas**), SJ09ZAH (< **Zah**)

b). fie prenumele:

MM04ANA (< **Ana**), IF83DAN (< **Dan**), MM52YON (< **Ion**).

Uneori, este aleasă cifra 0 pentru a substitui litera O, astfel încât numele, compus din patru foneme, să fie reprodus în întregime: MM10ANA (< **Ioana**), MM30LAR (< **Olar**), SM10LGA (< **Olga**), MM10NEA (< **Onea**), MM10NUT (< **Ionuț**), MM40RZA (< **Orza**), MM30RZY (< **Orzy** < Orzac), SM10SAN (< **Oșan**).

3.2.2. Atunci când, din pricina corpului fonetic extins, nu este posibilă afișarea întregii denumiri, se apelează la recuperarea numelui / prenumelui / hipocoristicului prin selectarea consoanelor, care, recitate alfabetic⁹, refac antroponimul respectiv:

SJ23CRM (< **Carmen**), SM31CLN (< **Călina**), B26CTL (< **Cătălin**), MM11KRL (< **Karla**), SM25LVA (< **Livia**), MM18MNK (< **Monica**), MM18MRK (< **Măriuca**), MM72MRS (< **Marius**), MM06RDC (< **Răducu** < Radu), MM20RLK (< **Raluca**), MM15STL (< **Stelian**), MM09TDR (< **Tudor** = fiul proprietarei), MM85TMY (< **Timmy**), MM15VCT (< **Victor**) – pentru prenume – sau

MM11BZN (< **Bulzan**), MM22FLP (< **Filip**), MM07GBR (< **Găborean**), MM80GVR (< **Gavriș**), MM29MRK (< **Marinca**), MM16PCL (< **Pocol**), MM04RGJ (< **Rogojan**), MM30SSK (< **Șuşca**), MM89VRJ (< **Vraja**) – pentru nume de familie¹⁰.

Odată intuit procedeul de transcriere mai-sus menționat, acesta poate deveni transparent nu doar pentru cunoștii proprietarului, ci pentru orice utilizator de tehnologie electronică (SMS, rețea de socializare online, e-mail etc.):

MM64ALX (< **Alex**), MM90ANK (< **Anca**), MM90KMY (< **Cami** < Camelia), MM20DNA (< **Dana**), MM89JET (< Geta < Georgeta)¹¹, MM67LUK (< **Lucian**), MM71NTY (< **Nutz** < Elena), MM23REK (< **Reka**).

Se înregistrează o oscilație în ceea ce privește opțiunea pentru unul sau altul dintre fonemele care au corespondent într-o altă limbă: *c* și *k* / *q*, *i* și *y*, *v* și *w*. Grafia cu fonemul

⁹ « Si la combinaison des consonnes et des voyelles permet l'articulation des phonèmes et leur fusion en syllabes, les sigles peuvent être prononcés comme des mots ordinaires qui obéissent aux lois phonétiques générales de la langue » (Niklas-Salminen 1997: 82).

¹⁰ Modalitatea de marcare (aproape) exclusivă a consoanelor trimite la situația din alfabetul ebraic, unde nu există vocale, cititorului revenindu-i sarcina recuperării fonemelor vocalice în vederea percepției corecte a mesajului.

¹¹ În situația de față se remarcă ortografierea prin aproximație, conform pronunției populare.

„intrus” (din ce în ce mai frecventă) traduce fie o modă de import recent, fie dorința nominatorului de a brava, intenția de a se distinge de alți utilizatori fideli sistemului fonetic autohton sau de a-și marca, (și) la nivelul plăcuței de înmatriculare, subscrierea la globalizare.

3.2.3. Există și NÎ ce redau – prin diferite modalități – nume aparținând personajelor preferate din lumea mondenă, sportivă, muzicală:

MM01BKM (< fotbalistul David **Beckham**), MM21RIA (< **Rihanna**), MM14DMX (< după numele de scenă al unui rapper american, cunoscut și sub apelativul **Dark Man X**), MM07ABA (< după numele formației **ABBA**), TM40UBY (< după numele formației **UB40**), MM21VLA (< după numele cântărețului Alex **Velea**).

Atitudinea proprietarului de a-și face publice diferitele preferințe (vezi *supra*) prin intermediul NÎ își are corespondent în practica utilizatorilor de media electronică de a posta informații și fotografii personale pe diversele rețele de socializare.

3.2.4. Uneori, siglarea de pe NÎ face trimitere la funcția deținută de proprietar și la numele public al acestuia:

AB10AML (< Arhiepiscop **Major Lucian**, Cardinalul Bisericii Române Unite cu Roma), MM10PSV (< **Prea-Sfințitul Vasile**, Episcopul greco-catolic al Maramureșului).

4. Concluzii

4.1. În ceea ce privește procesul denominativ al plăcuțelor de înmatriculare, se disting două instanțe atribuitoare / hotărâtoare de identitate:

- *instanța oficială* (funcționarul serviciului responsabil cu înmatricularea) și / sau
- *posesorul vehiculului*.

4.2. NÎ este produsul iconic și verbal al intersecției dintre două acte: unul semiotic și altul lingvistic¹²; este un enunț polivalent, care supralicitează starea scripturală a limbii (declanșatoare de procese cognitive și pragmatice diverse (prin mecanisme inferențiale, deductive, inductive, presupozii, implicaturi), lecturi semantice ludice, intertextuale etc.

4.3. Limitarea grafică a mesajului-NÎ (la 3 foneme) determină recuperarea antroponimului de pe PÎ prin luarea în considerare a unor fenomene fonetice.

4.4. Antroponimele sunt reperabile în structura PÎ fie la nivelul numelui de familie, fie la nivelul prenumelui / poreclei / hipocoristicului.

4.5. Se observă o tendință spre „estetizarea mesajului vizual” și ortoepic-NÎ (Rovența-Frumușani 2005: 178), datorată deopotrivă proprietarului, care poate refuza o combinație aleatorie neufonică, și autorității oficiale, care are datoria de a coopera cu deținătorul mașinii în vederea obținerii unui consens.

¹² Cf. și Munteanu (2009: 60), cu privire la « le "produit" textuel et iconique servant comme vecteur pour l'objet (= le référent) de la publicité, se construit à travers des mécanismes qui sont propres à la linguistique, d'un côté, et à la sémiotique, de l'autre : le syncrétisme parfait entre la sémiotique linguistique (le texte sous ses multiples formes de manifestation) et des sémiotiques particulières (visuelle, chromatique, auditive, etc.) ».

Bibliografie

Barthes, Roland, 1964, *Rhétorique de l'image*, Paris, École Pratique des Hautes Études, disponibil *online* la adresa

http://www.persee.fr/web/revues/home/prescript/article/comm_0588-8018_1964_num_4_1_1027 (accesat în 18.10.2013)

Bidu-Vrănceanu, Angela, Cristina Călărășu, Liliana Ionescu-Ruxăndoiu, Mihaela Mancaș, Gabriela Pană Dindelegan, 2005, *Dicționar de științe ale limbii* (DSL), ediția a II-a, București, Nemira.

Brincat, Joseph M., 2013, *Naming your car: Personalised Number Plates in Malta*, în Oliviu Felecan, Alina Bugheșiu (eds.), *Onomastics in Contemporary Public Space*, Newcastle upon Tyne, Cambridge Scholars Publishing, p. 557-564.

Coșeriu, Eugen, 1994, *Lingvistică din perspectivă spațială și antropologică. Trei studii*, Chișinău, Știința.

Kripke, Saul A., 2001, *Numire și necesitate*, trad. de Mircea Dumitru, București, Editura All.

Munteanu Siserman, Mihaela, 2009, *Le discours publicitaire: prémisses pour une approche sémio-linguistique*, în „Interstudia”, revue du Centre interdisciplinaire d'étude des formes discursives contemporaines nr. 4, *Langue et Société, Discours et Pouvoir*, vol. Conferinței internaționale „Semne particulare. Limbă, discurs, societate”, Bacău, Editura Alma Mater, p. 58-65.

Niklas-Salminen, Aino, 1997, *La lexicologie*, Paris, Armand Colin.

Roventă-Frumușani, Daniela, 2005, *Analiza discursului. Ipoteze și ipostaze*, București, Editura Tritonic.

Sebeok, Thomas, A., 2002, *Semnele: o introducere în semiotică*, trad. de Sorin Mărculescu, București, Editura Humanitas.

Stoichițoiu-Ichim, Adriana, 2001, *Vocabularul limbii române actuale. Dinamică, influențe, creativitate*, București, All.

Site-uri

<http://m.avocatnet.ro/mobile/m%7Carticol?a=26076>

http://adevarul.ro/news/eveniment/hel-iad-god-xxx-printre-cele-mai-ravnite-numere-inmatriculare-1_5163c94800f5182b859c4f1d/index.html

http://adevarul.ro/news/bucuresti/vedetele-tv-primele-noile-numere-de-bucuresti-1_50bdedd07c42d5a663d04c15/index.html

http://www.wowbiz.ro/politistii-au-facut-un-dictionar-cu-numere-de-inmatriculare-interzise-le-au-iesit-1-528-de-combinatii--vezi-care-sunt-cele-mai-populare_48366.html

http://ro.wikipedia.org/wiki/Numerele_de_înmatriculare_auto_în_România